

Praha dne 26. února 2020
Č. j.: MZP/2020/130/158
Sp. zn.: ZN/MZP/2020/130/63
Vaše č. j.:
Vyřizuje: Mgr. Chocholoušková
Tel.: 267 122 054
E-mail: Helena.Chocholouskova@mzp.cz

Sdělení k žádosti o poskytnutí informace ze dne 13. prosince 2019, 3. ledna 2020 a 7. ledna 2020 postoupené ministerstvu Státním fondem životního prostředí ČR

přípisem ze dne 27. ledna 2020, č. j. SFŽP 014552/2020, postoupil Státní fond životního prostředí České republiky (dále jen „SFŽP“) ministerstvu podklady týkající se Vaší žádosti o poskytnutí informací ze dne 13. prosince 2019 (doplněno dne 17. prosince 2019), kterou SFŽP vyřídil sdělením ze dne 2. ledna 2020, č. j. SFŽP 138636/2019. Podáním ze dne 3. ledna 2020 jste požádal o poskytnutí doprovodné informace k posledně citovanému sdělení SFŽP ze dne 2. ledna 2020 a v několika doplňujících podáních zaslal další podklady. SFŽP se nepovažuje za kompetentní k řešení Vašeho podání a postoupilo jej ministerstvu jako věcně příslušnému orgánu státní správy.

Z poskytnutého spisového materiálu ministerstvo zjistilo:

Žádostí o poskytnutí informace ze dne 13. prosince 2019 jste se s odkazem na zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) u SFŽP domáhal poskytnutí informací formou kopií listin prokazujících, že provozovatel skládky „Složistiště popelovin Vysočany“, společnost ČEZ, a.s., uhradil poplatky za uložení odpadu dle ustanovení § 10 zákona č. 238/1991 Sb., o odpadech. Podáním ze dne 17. prosince 2019 jste upřesnil období, za které požaduje zaslání informací (s konkretizací relevantní právní úpravy). Přípisem ze dne 2. ledna 2020, č. j. SFŽP 138636/2019, Vám SFŽP sdělil, že Složistiště popelovin Vysočany v obci Hrušovany u Chomutova nespĺňuje dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ani dle zákonů účinných před tímto zákonem, podmínky pro zařízení k odstraňování odpadů na povrch či pod úroveň terénu dle kódu D1 (tedy skládky) pro ukládání nebezpečného odpadu. Z toho důvodu nemá povinnost hradit dle zákona o odpadech rizikovou složku odpadu, jejímž příjemcem je SFŽP.

Podáním ze dne 3. ledna 2020 doručeným SFŽP (v 10:20 hod.) jste požádal o poskytnutí doprovodné informace „*v nepravomocné věci č. j. SFŽP 138636/2019 týkající se spol. ČEZ, a.s. a zatajování skládky (nebezpečného) odpadu Úložiště popelovin – Složistiště popelovin Vysočany v návaznosti na důkaz listinou, který je uložen u MŽP v dokumentu: Věstník 2/99 MŽP jako ústředního orgánu. Konkrétně sdělení sekretariátu rozkladové komise o výkladech právních předpisů, přijatých výkladovou komisí ministra životního prostředí č. 3/1999.*“ Dle Vašeho

názoru se správní orgány přijatým výkladem neřídily a poškodily účastníky řízení nevypořádáním odpadů, jež se dotýkají pozemků v jejich vlastnictví. Citujete Sdělení sekretariátu rozkladové komise č. 3/1999 o výkladech právních předpisů, přijatých výkladovou komisí ministra životního prostředí nazvané „Právní režim odkališť ve vztahu k vodnímu zákonu a zákonu o odpadech“. Podle předmětného sdělení obsaženého ve Věstníku MŽP č. 2/1999 „Odkaliště jako místa určená k trvalému ukládání kalů (tekutých odpadů) naplňují definici skládky odpadů podle ustanovení § 2 odst. 10 zákona o odpadech, je-li účelem uložení kalů jejich zneškodnění ve smyslu ustanovení § 2 odst. 7 tohoto zákona. Odpady na takové skládky ukládané podléhají zpoplatnění podle části sedmé zákona. Pokud je odkaliště vodohospodářským dílem, vztahuje se na ně i režim vodního zákona.“.

Žádáte o poskytnutí informace formou kopií listin „*prokazující, že pravomoc MŽP – rozkladové komise jako ústředního orgánu, konkrétně sdělení sekretariátu rozkladové komise o výkladech právních předpisů, přijatých výkladovou komisí ministra životního prostředí č. 3/1999 „Právní režim odkališť ve vztahu k vodnímu zákonu a zákonu o odpadech, přešla z MŽP na SFŽP – p. ředitelku Sekce organizačně-právní Mgr. Martina Zavadilová a p. Lucii Hejnovou pravomoc, které ve věci: SFŽP 138636/2019 jako věcně nepřislusný správní orgán provedly nepravomocně úkon „sdělení“, které zpochybňuje právní úkon věcně příslušného MŽP „Pokyn MŽP č. 3/1999“ jako ústředního orgánu státní správy ve věci odpadů a de facto svého zřizovatele jako nadřízený orgán.*“.

Následně jste zaslal SFŽP několik emailových podání v předmětu označených jako „podklady k žádosti o poskytnutí informace dle zák. č. 106/1999 Sb. ze dne 17. prosince 2019 a dne 3. ledna 2020“:

- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:06 hod.) – postoupen email ze dne 16. prosince 2019 adresovaný především Obecnímu úřadu Žiželice. Přílohou je přípis Obecního úřadu Žiželice ze dne 7. listopadu 2017.
- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:09 hod.) – postoupen email adresovaný zaměstnanci Finanční správy. Přílohou je usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. července 2019.
- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:11 hod.) – Metodický materiál k dopadům změn technických norem v odpadovém hospodářství na integrovaná povolení skládek.
- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:16 hod.) – rozhodnutí Okresního národního výboru Chomutov ze dne 10. května 1982, rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 8. srpna 2011, rozhodnutí Okresního národního výboru Chomutov ze dne 30. června 1971, zápis z místního šetření Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje ze dne 10. března 2014.
- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:20 hod.) – rozhodnutí Magistrátu města Chomutov ze dne 29. října 2009, záznam o nahlížení do spisu ze dne 22. dubna 2013.
- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:23 hod.) – kopie části vyhlášky č. 338/1997 Sb.

- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:32 hod.) – postoupen email adresovaný zaměstnankyni Magistrátu města Chomutov (bez textové části). Přílohou je protokol magistrátu města Chomutov ze dne 11. listopadu 2019.
- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:39 hod.) – postoupen email adresovaný zaměstnancům Finanční správy (bez textové části). Přílohou je notářský zápis č. NZ 502/2015.
- Doplnění ze dne 3. ledna 2020 (11:46 hod.) – postoupen email zaměstnance České inspekce životního prostředí. Přílohou je přípis společnosti EMPLA AG spol. s r.o. ze dne 3. července 2013 (včetně odběrového protokolu a protokolů o provedených zkouškách).
- Doplnění ze dne 7. ledna 2019 (10:09 hod.) – výtah z přechodných a závěrečných ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. a správního řádu. V závěru tohoto podání uvádíte, že požadujete „poskytnout informaci formou kopie listiny prokazující, že mé žádosti o poskytnutí informací ze dne 17. 12. 2019 a dne 3. 1. 2020 dle zákona č. 106/1999 Sb. včetně jejich doplnění o podklady sloužící zejména k dostatečnému odůvodnění rozhodnutí v návaznosti na zákon č. 500/2004 Sb. byly vypořádány povinným subjektem v součinnosti a postoupeny všem věcně příslušným, pokud není ve všem věcně příslušný SFŽP.“

Po posouzení věci ministerstvo dospělo k závěru, že Vaše žádosti o poskytnutí informací se orientují do 3 oblastí:

- 1) Poskytnutí informace o tom, zda provozovatel odkaliště Vysočany uhradil poplatky za ukládání odpadů na skládku, a to v období od 1. 8. 1991 do konce roku 2003 (žádost ze dne 13. prosince 2019 doplněna podáním ze dne 17. prosince 2019).
- 2) Poskytnutí kopie listin prokazujících přesun pravomoci MŽP na SFŽP v otázce stanoviska k právnímu režimu odkališť (žádost ze dne 3. ledna 2020, doručena v 10:20 hod.).
- 3) Poskytnutí kopie listiny prokazující vypořádání žádosti o informace v součinnosti s relevantními věcně příslušnými správními orgány (žádost ze dne 7. ledna 2020).

Adresátem všech žádostí o informace je SFŽP. V žádném z uvedeným podání neuvádíte, že požadujete věcné posouzení problematiky z hlediska zákona o odpadech. Podání lze kvalifikovat toliko jako žádosti o poskytnutí konkrétní informace specifikované v bodech 1 – 3 výše.

K jednotlivým žádostem o informace ministerstvo, vycházejí z toho, že mu byla tato podání postoupena SFŽP, uvádí následující:

Ad 1) *Poskytnutí informace o tom, zda provozovatel odkaliště Vysočany uhradil poplatky za ukládání odpadů na skládku, a to v období od 1. srpna 1991 do konce roku 2003 (žádost ze dne 13. února 2019 doplněna podáním ze dne 17. prosince 2019).*

SFŽP k tomu z hlediska své působnosti sdělilo (přípis ze dne 2. ledna 2020, č. j. SFŽP 138636/2019), že ve vztahu k zařízení „Složišť popelovin Vysočany“ není dána zákonná povinnost hradit rizikovou složku poplatku, jejímž příjemcem je SFŽP. Odpovědí na žádost o informace tedy z hlediska působnosti SFŽP je, že provozovatel neuhradil SFŽP

rizikovou složku poplatku (neboť tuto povinnost neměl). Požadovaná informace byla z hlediska působnosti SFŽP jednoznačně poskytnuta. Ministerstvo zdůrazňuje působnost SFŽP, která je dána skutečně pouze ve vztahu k jedné ze složek poplatku za uložení odpadů na skládku, tj. k rizikové složce. SFŽP není příjemcem základní složky poplatku za uložení odpadů na skládku a nemůže mít informace o tom, zda byla uhrazena základní složka poplatku.

Za Vámi specifikované období 1. srpna 1991 – konec roku 2003 byly v účinnosti 3 (resp. 4) zákony upravující problematiku nakládání s odpady.

- Zákon č. 283/1991 Sb., odpadech, který v otázce poplatků za uložení odpadů odkazuje na zákon národní rady, v daném případě se jedná o zákon č. 62/1992 Sb., o poplatcích za uložení odpadu. Podle § 2 zákona č. 62/1992 Sb. závisí výše poplatku na množství a kategorii odpadu ukládaného na skládce. Poplatek platí provozovatel skládky. Poplatek pro danou kategorii odpadu se stanoví násobkem uloženého množství odpadu a sazeb I nebo I a II uvedených v příloze. Poplatky stanovené podle sazby I jsou příjmem rozpočtu obce, v jejímž územním obvodu se skládka nachází. Zvýšení poplatku o sazbu II je příjmem SFŽP (§ 4 zákona č. 62/1992 Sb.).
- Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech - podle § 10 zákona č. 125/1997 Sb. poplatek za uložení odpadů na skládky se skládá ze dvou složek. Základní složka poplatku se platí za uložení odpadu, za uložení nebezpečného odpadu se dále platí riziková složka. Poplatek platí původce a vybírá jej provozovatel skládky, který vybrané poplatky odvádí příjemci poplatku. Základní složka poplatku je příjmem obce, na jejímž území skládka leží, riziková složka poplatku je příjmem SFŽP (§ 31). V souladu s § 30 odst. 5 zákona č. 125/1997 Sb. provádí kontrolu placení poplatků u provozovatele skládky obec, na jejímž katastrálním území leží skládka.
- Zákon č. 185/2001 Sb. ponechal systém úhrady poplatků v zásadě v podobě předchozí právní úpravy. Poplatek za uložení odpadů na skládky se skládá ze dvou složek. Základní složka poplatku se platí za uložení odpadu, za uložení nebezpečného odpadu se dále platí riziková složka (§ 46). Poplatek platí původce a vybírá jej provozovatel, který odvádí poplatek jeho příjemci. Základní složka poplatku je příjmem obce, na jejímž katastrálním území skládka leží. Riziková složka poplatku je příjmem SFŽP (§ 48). V souladu s § 45 odst. 5 zákona č. 185/2001 Sb. provádí kontrolu placení poplatků u provozovatele skládky obec a krajský úřad, na jejichž katastrálním území leží skládka.

Z výše citovaných ustanovení právních předpisů je zřejmé, že SFŽP skutečně mohl poskytnout informace pouze ohledně úhrady rizikové složky poplatku. Z citovaných ustanovení nicméně rovněž vyplývá, že to není ministerstvo, které má zákonnou povinnost disponovat informacemi o úhradě poplatků za uložení odpadů na skládku. Je-li tedy provozované zařízení skládkou, požadované informace může mít k dispozici pouze provozovatel skládky a obec (event. kraj). Přestože byla žádost o informace postoupena ministerstvu, ministerstvo nemá informace o tom, zda provozovatel odkaliště uhradil

poplatky za ukládání odpadů na skládky. Žádost žadatele o poskytnutí této konkrétní informace se ve smyslu citovaných předpisů nevztahuje ke kompetencím MŽP. Žadatel by se měl v této otázce obrátit na provozovatele zařízení či obec.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 5 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. ministerstvo Vaši žádost o informace ze dne 13. prosince 2019 (doplněnou dne 17. prosince 2019) posoudilo a, jelikož se žádost nevztahuje k působnosti ministerstva, ministerstvo žádost odkládá. Zákon č. 106/1999 Sb. nezná postoupení žádosti jinému povinnému subjektu (právní úprava správního řádu o postoupení věci se v této fázi vyřízení žádosti o informace neaplikuje).

Ad 2) *Poskytnutí kopie listin prokazujících přesun pravomoci MŽP na SFŽP v otázce stanoviska k právnímu režimu odkališť (žádost ze dne 3. ledna 2020, doručena v 10:20 hod.).*

V této věci ministerstvo vydalo rozhodnutí ze dne 26. února 2020, č. j. MZP/2020/130/226, o odmítnutí žádosti pro neexistenci požadované informace.

Ad 3) *Poskytnutí kopie listiny prokazující vypořádání žádosti o informace v součinnosti s relevantními věcně příslušnými správními orgány (žádost ze dne 7. ledna 2019).*

Ministerstvo má v této souvislosti k dispozici pouze přípis SFŽP ze dne 27. ledna 2020, č. j. SFZP 014552, jímž SFŽP postoupilo Vaše podání ministerstvu a které jste na vědomí obdržel i Vy. Přesto Vám ministerstvo zasílá kopii předmětného přípisu přílohou tohoto dopisu, tak aby vyhovělo požadavkům zákona č. 106/1999 Sb. Jiné listiny prokazující součinnost ministerstvo k dispozici nemá. Ministerstvo k tomu pouze připomíná, že povinnost poskytovat informace se vztahuje pouze k informacím (již zaznamenaným – viz odůvodnění rozhodnutí ze dne 26. února 2020, č. j. MZP/2020/130/226), které má povinný subjekt k dispozici nebo má zákonnou povinnost jimi disponovat (§ 2 zákona č. 106/1999 Sb.). Povinný subjekt nemá povinnost za účelem vyřízení žádosti o informace poptávat informace, jimiž samo nedisponuje, u jiných subjektů (a to i jiných orgánů veřejné správy). Povinný subjekt ani nemá zákonem č. 106/1999 Sb. uloženou povinnost postoupit žádost o informace jinému (příslušnému) povinnému subjektu. Povinný subjekt samozřejmě musí svůj postup při vyřízení žádosti řádně odůvodnit, zejména tehdy, netýká-li se žádost o informace jeho působnosti, nebo se týká jeho působnosti pouze v části. Tak tomu bylo i v tomto případě, kdy SFŽP poskytlo informace pouze k úhradě rizikové složky odpadu, která řeší ukládání nebezpečného odpadu, neboť SFŽP je příjemcem pouze této rizikové složky. Optimální by samozřejmě bylo, pokud by Vás SFŽP upozornil, že není-li na skládce ukládán nebezpečný odpad, může mít informace k úhradě poplatku pouze provozovatel zařízení či obec (event. kraj, prováděl-li kontrolu úhrady poplatku u provozovatele). SFŽP však neměl povinnost žádost o poskytnutí informace těmto subjektům postupovat.

S pozdravem

Bc. Petra Roubíčková
vedoucí oddělení tiskového a PR
podepsáno elektronicky

Příloha

přípis SFŽP ze dne 27. ledna 2020, č .j. SFZP 014552

Na vědomí

Státní fond životního prostředí ČR